



HILVERSUMSE ARCHITECT COMPONEERDE BAKSTEENARCHITECTUUR

Het erfgoed van Willem Dudok (1884-1974)

Dudok is een van de belangrijkste Nederlandse architecten van de twintigste eeuw. Hij was lange tijd directeur Publieke Werken in Hilversum en heeft daar tal van karakteristieke gebouwen ontworpen, zoals het raadhuis en het AVRO-gebouw. Hij heeft echter ook elders in Nederland gewerkt. Zo staan er in Naarden villa's en in Bussum flatgebouwen die door hem zijn ontworpen.

Jeugd

Willem Marinus Dudok werd in 1884 geboren in Amsterdam. Van zijn ouders, die beiden musici waren, kreeg hij zijn creatieve aanleg mee. Willem kon goed tekenen en speelde graag piano. Later als architect was hij het liefst aan het werk met muziek van Bach of Debussy op de achtergrond. Toen hij op de HBS zat, volgde hij met veel interesse de vorderingen van de bouw van de Beurs van Berlage, die van

1898 tot 1903 duurde en in Amsterdam het gesprek van de dag was. Zijn belangstelling voor het 'componeren' van gebouwen was toen al gewekt.

Leiden

Aan de militaire academie in Breda volgde hij de opleiding tot civiel ingenieur, met als extra bijvakken bouwkundig tekenen en ontwerpen. Onder de indruk van zijn talent voor tekenen vroeg de staf hem te assisteren bij het ontwerpen van militaire gebouwen in de stijl van Berlage. Na zijn eervol ontslag uit het leger werd hij in 1913 in Leiden plaatsvervangend directeur van Gemeentewerken. Hij ging samenwerken met de zelfstandig gevestigde architect J.J.P. Oud, met wie hij al spoedig bevriend raakte. Hij ontwierp de Leidse HBS, waarin tegenwoordig het Bonaventura College gevestigd is. Samen met Oud ontwierp hij het gebouw voor het Leidsch Dagblad aan de



■ Het raadhuis van Hilversum.

Witte Singel (1916). Daarnaast ontwierp hij onder meer 17 arbeiderswoningen.

Hilversum

In 1915 werd Dudok aangesteld als directeur Publieke Werken van Hilversum. Hij paste zijn architectuurstijl aan de heersende mode aan. Het raadhuis

Het raadhuis van Hilversum is wereldberoemd

is strak modernistisch, met invloeden van Frank Lloyd Wright. Dit ontwerp is letterlijk wereldberoemd. Hij ontwierp ook een uitbreidingsplan met zelfvoorzienende woonwijken voor de arbeiders en de middenstand, dat gebaseerd was op de tuinstadgedachte. Hij had daarnaast een eigen architectuurpraktijk, waarvoor hij tal van opdrachten ontving uit Nederland en ook uit het buitenland. Hij ontwierp bijvoorbeeld de Bijenkorf in Rotterdam, een gebouw dat grotendeels verwoest werd bij het bombardement van Rotterdam in 1940, daarna gedeeltelijk werd herbouwd en in 1957 is gesloopt. Hij tekende ook het Collège Néerlandais in Parijs, waarvan de bouw begon in 1927 en duurde tot 1939.

Zwembad Crailoo

In 1931 werd het door Dudok ontworpen openluchtzwembad Crailoo aan de Lage Naarderweg geopend. Het voorzag in Hilversum en Bussum in een grote behoefte, want het zwembad ontving op mooie dagen soms wel 10.000 bezoekers, bijvoorbeeld tijdens het Pinsterweekeinde van 1953. Het zwembad heeft bestaan tot 1984.

Naarden en Bussum

In Naarden ontwierp Dudok in 1921 'middenstandswoningen' (kleine rietgedekte villa's) aan

de Godelindeweg. In Bussum schiep hij in 1953 de flatwoningen aan het Oranjepark (1953), de flatwoningen aan de Kom van Biegel (1954), het bekende winkel-appartementencomplex voor de Hema aan het Juliana-plein (1955), en bungalows aan de Lindelaan (1961). Dudok overleed in 1974 in Hilversum.

Bron:

Dudok Architectuur Centrum en archief Historische Kring Bussum.

Bron foto's:

Peter Veenendaal, Dudok Architectuur Centrum

Eric Bor



■ Willem Marinus Dudok.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden



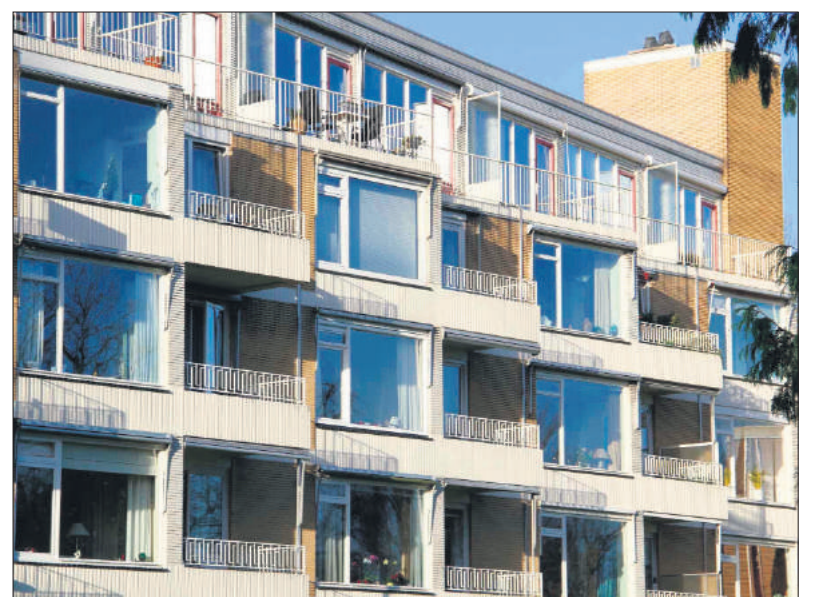
Danseres, theosofe, politica, dierenactiviste

Mevrouw Rukmini Devi Arundale (1904-1986) opent het nieuwe gebouw van het Internationale Theosofische Centrum in Naarden. Mevrouw Arundale, in haar jongere jaren danseres, nam in 1934 het stokje over van haar echtgenoot en zou het centrum tot aan haar dood in 1986 leiden. In 1977 zou ze het aanbod om president van India te worden afwijzen. Op deze julidag in 1970 waren afgevaardigden van de Theosophical Society uit verschillende andere landen aanwezig.

FOTO EN TEKST: GOOIENVECHTHISTORISCH.NL



■ Zwembad Crailoo



■ Flatwoningen aan de Kom van Biegel in Bussum.



■ 't Zwaluwnest, één van de houten 'middenstandswoningen' in Naarden.